

ОБОЛЕНЦЕВА Л.В., канд. екон. наук, доцент

ДЕЙНЕГА К.Б., магістрант

КОЛБУН Ю.В., магістрант

Харківський національний університет міського господарства імені
О.М. Бекетова

МІСЦЕ І РОЛЬ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ

Про красу, різноманітність ландшафтів і мальовничість української природи відомо всім жителям країни і зарубіжжя. Туристи з багатьох міст, містечок і, навіть, інших країн приїжджають до різноманітних сіл і поселень, щоб насолодитися сільською місцевістю, отримати так необхідний відпочинок від галасливих мегаполісів і міської метушні. В наш час, за цивілізацію і всі її блага люди платять найдорожчим – своїм здоров'ям. Зважаючи на соціально-економічну ситуацію, що нині має місце в країні, саме сільський зелений туризм є одним з найбільш перспективних і доступних видів відпочинку в Україні.

А тому, впродовж останніх років сільський зелений туризм в Україні почав розвиватися швидкими темпами. Він надає можливість поглянути на сільське життя іншими очима. Адже, сільський зелений туризм містить культурно-пізнавальні елементи, долучає до українських традицій, культури, промислів і ремесел. Численні потоки туристів приїждять до дестинації, щоб пожити в затишних садибах, порибалити, сходити на полювання, навчитися їздити на коні, відточити майстерність виготовляти горщики з глини і додати трохи екзотики в свій відпочинок - подоїти корову, крім того, міські жителі люблять брати участь в різних обрядах і гуляннях.

Виділяють такі базові компоненти сільського зеленого туризму, які виступають факторами-мотиваторами для відвідання того чи іншого

сільського туристичного простору [1, с. 89]:

1. Сільська місцевість (річки, озера, ліси, гори, пейзажі).
2. Сільська спадщина (архітектура, церкви, замки, традиції, обряди).
3. Сільський побут (їжа, музика, ремесла, свята, події, сільське господарство).
4. Сільська діяльність (риболовля, полювання, збір грибів, верхова їзда, прогулянки).

Існує ряд факторів, які сприяють та стимулюють розвиток сільського зеленого туризму:

Попит населення урбанізованих міст. Люди, які мешкають у великих містах, мають особливу потребу у відпочинку в екологічних місцевостях, що значно пов'язано з великою кількістю техногенних впливів у місті.

Багата історико-культурна спадщина, високий туристично-рекреаційний потенціал та наявний вільний приватний житловий фонд.

Наявність вільних трудових ресурсів. Рівень безробіття в сільській місцевості – надзвичайно високий, адже більшість мешканців працездатного віку не мають постійної роботи, воно не зайняте або лише частково зайняте у власних селянських господарствах. Тому розвиток сільського зеленого туризму означатиме розширення сфери зайнятості місцевого населення та надасть йому можливість вирішувати ряд соціальних проблем.

Важливо зазначити, що розвиток сільського зеленого туризму не потребує значних інвестицій.

Для жителів сільської місцевості зелений туризм надає можливість зайнятися малим підприємництвом, і таким чином відбувається зростання економіки аграрних районів країни і зайнятості населення. Сільське населення має змогу отримувати доходи від: надання послуг розміщення; проведення екскурсій; облаштування туристичних маршрутів; послуг транспортного обслуговування; реалізації екологічно чистої продукції; реалізації товарів місцевого промислу.

Але, в той же час, існує чимала кількість негативних факторів, які заважають розвитку сільського зеленого туризму:

Нестабільність політичної та законодавчої бази. Це є головною перешкодою, оскільки неврегульоване законодавство та відсутність відповідної нормативно-правової бази, невпровадження сертифікації і стандартизації послуг і системи добровільної категоризації сільських садиб значно гальмують розвиток сільського зеленого туризму.

Низький рівень кадрового забезпечення. Практично не існує консультаційних центрів, які допомагають в організації та веденні туристичного бізнесу в галузі сільського зеленого туризму. Варто пам'ятати, що послуги сільського зеленого туризму, в основному, надають особи без спеціальної освіти з туризму, маючи зовсім інший фах – сільськогосподарські працівники, вчителі, працівники сфери послуг тощо.

Неефективна система маркетингу. В результаті того, що селянин-господар не має належного доступу до ринку туристичних послуг, через слабо розвинену інфраструктуру зв'язку в сільські місцевості, складається ситуація, яка призводить до того, що він не може орієнтуватися на попит туристів та забезпечувати його.

Таким чином, підсумовуючи проведені дослідження можна стверджувати, що в країні, багатій на туристично-рекреаційні ресурси, розвиток сільського зеленого туризму сприятиме покращенню благоустрою села, стимулюватиме розвиток інфраструктури, у тому числі соціальної, дасть змогу поліпшити соціально-демографічну ситуацію в сільській місцевості. Більше того, організація сільського зеленого туризму дозволить зберегти природу завдяки зменшенню антропогенного впливу та закласти основи формування екологічної свідомості селян і відпочиваючих.